

Amur

Leírás

Nevét az Amur folyóról kapta, Oroszország és Kína határfolyójáról, melynek középső és alsó szakaszán elterjedt. Gazdasági szempontból nagy jelentőségű halunk. A ponty mögött a távol-keleti származású busákkal együtt a halastavi termelés második vonalába tartozik. Jól fejlődik a dús növényzetű holtágakban, de szívesen telepítik horgászvizekbe is, mert kedvelt sporthal. Kis zsírtartalmú húsából kitűnő halételek készíthetők.

Megnyúlt testű, hengeres, oldalról enyhén lapított torpedó formájú, rendkívül izmos hal. Feje a testéhez képest kicsi. A száj félig alsó állású, a szájnyílás hátsó része enyhén lefelé lejt. Az ajkak jellegzetesen vastagok és kemények. A nagy szemek a megszokottnál alacsonyabban vannak. A széles homlokokon az orrnyílások és a száj között sekély bemélyedés található. A robosztus test viszonylag kicsi úszókat visel. Pikkelyei nagyok, vastagok és kemények, kaudális peremüket sötét szegély övezi, ettől testén félholdakból álló mintázat látható. Háta zöldesbarna, oldala aranyárga, hasa piszkosárga színű. A mellúszók vörhenyeseek, a többi úszó sötétszürke.

Testhossz és tömeg

60 évig is élél, elérheti az 1,5 méter hosszúságot és az 50 kg súlyt is. Évenként 2-3 kg a testsúly növekedése és ez idő alatt elfogyaszt 4-500 kg táplálékot.

Szaporodás

Hazánkban az 1963-tól Kínából és a volt Szovjetunióból importált halat, más európai országok gyakorlatához hasonlóan, mesterséges úton szaporítják. Hazai vizekben - így a tavakban is szaporodik. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a gyulai Hősök tavába és a Hunyadi tóba 2003-ban kerültek betelepítésre a tavak teljes felületét borító hínár megfékezésére. A telepített amúrok 30-40 cm -esek voltak. A tavakban 2008-ban több, 3-6 kg-os amúrt fogtak, de sok szakítás is volt (ez utóbbi több, mint a fogott mennyiség).

A tejesek tavasszal, az ívást megelőzően mellúszói a test felőli oldalon érdes tapintásúvá válnak. Eredeti élőhelyén (kínai nagy folyók, Jangce, Sárga-folyó, Hszicsiang és az Amur középső és alsó folyása) tipikus folyóvízi hálnak számít, életének minden szakaszát a főmederben tölti. Ivarérettségét Kínában 4 év alatt éri el, egyéb területen - ahol

meghonosították - a földrajzi szélességtől függően 14 hónap (Maláj-félsziget) és 6-10 év (Magyarország, Lengyelország) fejlődési idő szükséges, hogy először ívjanak. A tejesek általában korábban érik el ivarérettségüket. Őshazájában csoportosan ívik a folyók sodorvonalában, kavicsos fenék fölött, 21-22 C hőmérsékletű vízben, áradások alkalmával a felsőbb szakaszokon.

Május-júniusban folyók, homokos, sóderes talajára rakja le ikráit. Az ikra 1,5-1,8 mm átmérőjű, amely a megtermékenyítés után 3,5-4,5 mm-re duzzad. Az embrionális fejlődés az adott hőmérsékleten igen gyors, mindössze 30-36 óráig tart. A kikelt lárvák 5 mm hosszúak, az exogén táplálkozásra a kelést követő 4-5. napon térnek át.

Horgászati szabályozás

Idegen honos, fogható.

Táplálkozás

Az első formált táplálékát apró zooplankton szervezetek adják, később lárvák. Fokozatosan tér át enzimszisztémájának és tápcsatornájának teljes kifejlődése után a növények fogyasztására. Meghatározóvá a növényi táplálék 5-6 cm-es testhossz elérésekor válik. 2-3 éves korban a nád, sás fiatalabb hajtásait, a víz feletti növények aláhajló részeit is megeszi. Bizonyos táplálékselektivitás megfigyelhető az amur esetében. Az élőhelyén található növényfélések közül először a számára kedves tápláléknövényt kezdi fogyasztani, aminek következtében a mederfenntartási célokból telepített amurok tevékenysége kezdetben nem látványos eredményű. Intenzív növényfogyasztása miatt természetes vizekbe való kihelyezése ma már nem igazolható. Számos természetvédelmi probléma vetődött föl, többek között az, hogy a partvédő növénytársulásokban, vagy a vízterületen honos halfajok természetes ivóhelyében és ivadékbölcsőjében jelentős károkat okoz.

Amur horgászat

Legeredményesebben a június-október időszakban horgászható. A hagyományos pontycsalik többségével fogható, általában pontyozás közben akad horogra. Csaliként használható főtt kukorica, különféle gyurmák, bojli, giliszta, tigrismogyoró, zöldborsó, csillagfürt, nádlevél. Erőteljesen védekezik, ezért nagy teherbírási képesség használata indokolt. Horgászhatjuk [úszós felszereléssel](#) (osztott súlyú szerelék) 50 cm-es vízmélységtől vagy [fenekező készséggel](#) (csúszóólmos módszer) is. Fenekezésnél a horogelőkére fűzzük fel egy hungarocell, technopufi vagy parafadugó darabot ami a fenék feletti lebegtetni a csalit. Használjunk rövid 12-15 cm-es előkét, ami már majdnem hozzáér az amur szájához. Horgászbótot hosszú, parabolaakciójút válasszunk (3,5 m) a dobósúlya 80-150 g legyen, mivel a fásztáskor hosszú hirtelen kirohanásokkal védekeznek. Orsónak legalább 50-es zsinórkapacitását érdemes használni, hogy 0,50 mm átmérőjű zsinórból férjen fel rá legalább 100 m. Zsinórt nyílt, tiszta, akadálymentes terepen 30-ast, akadós vízinnövényzettel sűrűn benőtt helyeken 40-es használunk. Horgászatára válasszunk vastag és bő öblűt, hogy a halat biztosan tartsa. A 2-es mérettől egészen a 3/0-ás méret a megfelelő.

Van még egy módszer amit néhányan eredményesen használnak: a felúsztatott fenekező szerelék amikor a csali a vízfelszínen és az ólom a vízfenéken van. Ez a módszer nem túl mély tavakon lehet sikeres, amikor az amurok a felszín közelében tartózkodva csipegetik a vízfelszínen úszó növényeket. A szerelékhez szükséges egy 40-80 grammos ólom és egy parafadugó, ami a vízfelszínen tartja a horgot amire nádlevelet, vagy egyéb vízinnövényt tűzünk.

Szinte a nap bármely szakában horgászható az amur. Nyári hőségben a víz minden rétegében előfordulhat és éjjel kihúzódik gyakran a part közelébe. A legtöbb példányt a nyári hónapokban és nappal ejtik el. 4-6 napig a horgászat kezdete előtt érdemes 5-10 liternyi főtt kukoricával és néhány tucat bojlival beszórni a kiválasztott horgászahelyet. A bojlik optimális nagysága 18-22 mm. A nyári viharok alatti és a közvetlen utáni horgászat igen eredményes lehet. Egy másik eredményes etetési módszer ha 5 kg szárazkukoricát alaposan átmosunk majd egy vödörben felöntjük vízzel és így hagyjuk állni 2 hetet. Utána beleteszünk 2 kg fűmagot, hagyjuk összeérni. Az alap etetést viszonylag nagy területen érdemes alkalmazni (15-20 m²) és horgászás közben már csak a horog köré kell etetni.

Éjszakai horgászatnál a kicsit sárgább tónusú megvilágítás mellett horgásszunk. Túl nagy fénynél hal a felszínre húzáskor szinte megvadul és vannak olyan horgászok, akik szerint a sárga fény vonzza az amurokat.

Magyarországi előfordulása: Öreg-Duna, Mosoni-Duna, Duna, Rába, Marcal, Rábca, Által-ér, Zala, Sió, Sárvíz, Kapos, Dráva, Mura, Tisza, Öreg-Túr, Szamos, Bodrog, Keleti-főcsatorna, Nyugati-főcsatorna, Sajó, Zagyva, Hármaskörös, Kettős-Körös, Hortobágy-Berettyó, Sebes-Körös, Berettyó, Fekete-Körös, Fehér-Körös, Maros, Balaton, Kis-Balaton, Fertő, Velencei-tó, Tisza-tó.

Magyar nevek

amuri kele, fehér amur, fű hal, fűponty, zöldponty